

بررسی جایگاه حقوق شهروندان در ارتقاء مدیریت شهری

امیر الیاسی^۱

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه آزاد تبریز A.elyasi99@yahoo.com

چکیده:

موضوع حقوق شهروندی از یک دهه قبل تاکنون به عنوان عامل اساسی در بررسی های مدیریت شهری مورد توجه است، قوانین و مقررات شهری را می توان به عنوان یکی از مهم ترین نقاط اتصال بین مدیریت شهری و شهروندان قلمداد نمود. از آن جا که بر اساس منابع نظری و پژوهشی، حقوق شهروندی یکی از عوامل مهم و تأثیر گذار در ارتقای مدیریت شهری می باشد و در مقاله حاضر از روش اسنادی و کتابخانه ای و استفاده از منابع معتبر استفاده شده است. به طور کلی ضوابط و مقررات شهر یا به تعبیر دیگر حقوق شهری در صورت انطباق با اصل بهره مندی که در عبارت حقوق شهروندی خلاصه می گردد، بسیار کارآمد ارزیابی می شوند. یک شهروند یک عضو رسمی یک شهر، ایالت یا کشور است این دیدگاه، حقوق و مسئولیت هایی را به شهروند یاد آور می شود که در قانون پیش بینی و تدوین شده است. از نظر حقوقی جامعه نیازمند وجود مقرراتی است که روابط تجاری، اموال، مالکیت، شهرسازی، سیاسی و حتی مسائل خانوادگی را در نظر گرفته و سامان دهد از این رو از دید شهری موضوع حقوق شهروندی، روابط مردم شهر، حقوق و تکالیف آنان در برابر یکدیگر و اصول و هدفها و وظایف و روش انجام آن است. در واقع حقوق شهروندی آمیخته است از وظایف و مسئولیتهای شهروندان در قبال یکدیگر، شهر و دولت یا قوای حاکم و مملکت و همچنین حقوق و امتیازاتی که وظیفه آن حقوق بر عهده مدیران شهری، دولت یا به طور کلی قوای حاکم می باشد. به مجموعه این حقوق و مسئولیت ها، "حقوق شهروندی" اطلاق می شود. در مقاله کامل به مباحث شهر، شهروندی و مفاهیم آنها، حقوق شهری و شهروندی، وضعیت آن در قوانین موجود و در نهایت نتیجه گیری پرداخته خواهد شد.

واژه های کلیدی: حقوق شهروندی- شهر- مدیریت شهری - شهروند

۱- مقدمه:

شهرنشین شدن جمعیت، افزایش جمعیت شهرها و به دنبال آن توسعه ی شهرها از ویژگی های عصر حاضر است و توسعه پایدار آنها در گروه داشتن مدیریت شهری کارآمد است (رضویان، ۱۳۸۷: ۱۰۲). و در طول سال های اخیر روند روبه رشد شهرنشینی در ایران و هم نشینی فرهنگ ها و گروه های مختلف با یکدیگر و تبدیل روابط روستایی به روابط شهری ضرورت بازتعریف تعاملات کنشگران با یکدیگر و با نهادهای شهری را در جامعه شهری متناسب با معیارهای قانونی روزآمد و با ضمانت اجرایی قوی مشخص می دارد. در عین حال نقش این

^۱ کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه آزاد تبریز